

Eineltisáætlun Dalvíkurskóla

Skilgreining á einelti

Það er einelti þegar einstaklingur verður margendurtekið og á afmörkuðu tímabili fyrir aðkasti frá einum eða fleiri aðilum (Olweus 1993).

Nánari skilgreining á einelti:

<http://www.regnbogaborn.is/web/?&OZON=Z3JvdXA9MTY0MQ==>

Einkenni eineltis:

<http://www.persona.is/index.php?action=articles&method=display&aid=67&pid=23>

Heimasíða Olweusarverkefnisins á Íslandi: <http://www.olweus.is/>

Yfirmarkmið

Við líðum ekki einelti

Markmið skólans er að gera alla starfsmenn og nemendur meðvitaða um hvað einelti er, hvernig það birtist og samræma viðbrögð við því. Við leggjum ekki aðra í einelti og notaðar eru ákveðnar aðferðir til að vinna gegn því.

Stefna

Einelti er ekki liðið í Dalvíkurskóla. Með því að styrkja samvinnu milli nemenda og milli nemenda og starfsfólks minnkum við líkurnar á einelti.

Í okkar skóla koma allir öllum við, því gerum við athugasemdir ef okkur er misboðið.

Teymi

Eineltisteymi við Dalvíkurskóla

Í því sitja fjórir aðilar, einn frá hverju stigi. Fjórði aðili er skólastjóri, sem er jafnframt leiðtogi teymisins. Teymið fylgir skýrum starfsreglum, heldur reglulega fundi og fyrirlestra um eineltismál og heldur þannig áætlun skólans lifandi. Það ber ábyrgð á framkvæmd áætlunar, heldur fundargerðir og sér um fréttir á heimasíðu og upplýsingar til heimilanna. Teymið er ráðgefandi fyrir starfsfólk skólans.

Framkvæmdaáætlun

Einelti er ekki liðið undir neinum kringumstæðum og flokkast sem brot á skólareglum. Allir skulu vera vakandi fyrir líðan, námsgengi og félagslegri stöðu barnanna. Könnun á umfangi eineltis í 4. - 10. bekk sé lögð fyrir reglulega. Ef vart verður við einelti þá er það markmið Dalvíkurskóla að það minnki verulega eftir næstu könnun.

Forvarnir

Starfsfólk skólans, foreldrar og nemendur þurfa að standa þétt saman í að uppræta einelti.

Hlutverk starfsfólks skóla:

- Markviss fræðsla og hópefli, eineltisskeifa sé öllum kunn *(linkur á skeifu)
- Fræðsla fyrir nýtt starfsfólk ásamt endurmenntun fyrir allt starfsfólk
- Eineltisáætlun sé vel kynnt. Allir foreldrar fái ítarlegan bækling sem fjallar um einelti
- Reglulegar umræður starfsfólks
- Reglulegir bekkjarfundir og settar bekkjarreglur í öllum bekkjum gegn einelti
- Öflug gæsla í frímínútum, matarhléum, íþróttamannvirkjum og í ferðalögum á vegum skólans
- Skráning athugasemda og einstakra tilfella
- Átak reglulega í hegðun, framkomu og munnsöfnuði
- Úrræði fyrir umsjónarkennara til dæmis þjálfun í mínútuviðtali og tveggja manna tali
- Setja upp tengsla- og vinahópa meðal nemenda í mismunandi bekkjum, t.d. þannig að eldri börn aðstoði þau yngri
- Stuðla að samvinnu og virku upplýsingaflæði milli heimila og skóla.
- Skóli er ábyrgur fyrir því að vinnuferli eineltismála sé skýrt

Hlutverk foreldra og forráðamanna

- Foreldrar skulu ræða við börn sín um eineltisstefnu skólans og brýna fyrir þeim að taka ekki þátt í einelti
- Foreldrar skulu kenna börnum sínum að bera virðingu fyrir öðrum og sýna kurteisi og tillitssemi í hvívetna
- Foreldrar láti vita til skólans og hvetji börn sín til að gera slíkt hið sama ef grunur leikur á um einelti
- Foreldrar skulu kynna sér eineltisáætlun skólans og vinna með skólanum

Hlutverk nemenda

- Nemendur sýni sjálfum sér og öðrum virðingu og tillitssemi
- Nemendur fylgi skóla- og bekkjarreglum hvar sem þeir eru á vegum skólans
- Nemendur láti vita ef þeir eða aðrir verða fyrir einelti
- Nemendur taki afstöðu gegn einelti og komi öðrum til hjálpar

Ferli

Ef grunur er um einelti, þarf að tryggja öryggi þolenda eins og kostur er, afla upplýsinga og láta umsjónarkennara viðkomandi nemenda vita. Ef starfsmaður verður vitni að einelti skal hann stöðva atvikið, fjarlægja gerandann og jafnvel þolandann. Umsjónarkennari ræðir við viðkomandi aðila, hringir heim, lætur alla hlutaðeigandi vita, í skóla, sundlaug, íþróttahúsi og skólabíl og spyrst fyrir um fleiri atvik.

Ef eineltið er viðvarandi ber umsjónarkennara að leita til eineltisteymis og þá á teymið að taka þátt í lausn málsins.

Mikilvægt er að allar upplýsingar séu skráðar svo auðveldara sé að rekja atburðarás (Hvort, hvernig, hvar, hvenær, hverjir).

Ef upp kemur einelti í bekk er mikilvægt að auka fræðslu og hópefli í bekknum, ræða alvarleika málsins, líðan málsaðila og viðbrögð við því. Þá er mikilvægt að upplýsa foreldra nemenda í bekknum um málsatvik. Ef foreldrar þolenda og gerenda ná ekki saman á umræðugrundvelli skal máli vísað til skólastjóra.

Tryggja þarf öryggi þolanda og gera hann meðvitaðan um að fylgst sé með honum. Nauðsynlegt er að vinna með hegðun þolanda og gerenda til að brjóta upp ferlið og stöðva neikvæða hegðun. Ef þurfa þykir skal leita sérfræðiaðstoðar.

Tryggja þarf gott upplýsingaflæði milli starfsfólks, umsjónarkennara ber að upplýsa samstarfsfólk sitt t.d. á stigs- og kennarafundum.

Eftirlit og mat

- Könnun á umfangi eineltis í 4.-10. bekk skal leggja fyrir á haustdögum annað hvert ár
- Skólastjórnendur bera ábyrgð á að upplýsingar um öll eineltis- og ofbeldismál séu skráð í gagnagrunn skólans
- Skólastjórnendur og eineltisteymi sjá um að áætlun þessi sé virk og hún endurskoðuð reglulega
- Í tengslum við sjálfsmat skólans eru foreldrar og starfsfólk spurðir um líðan nemenda og látnir meta stöðu eineltismála við skólann á hverju ári.

Forsaga Olweusverkefnis í Dalvíkurskóla

Dalvíkurskóli hóf þátttöku í Olweusarverkefninu haustið 2003. Þá um haustið fengu allir kennarar skólans fræðslu og verkefnið var einnig kynnt fyrir foreldrum á haustfundum. Verkefnisstjóri Ingileif Ástvaldsdóttir sá um fræðslu og kynningar fyrir foreldra. Oddviti skólans í verkefninu var Katrín Fjóla Guðmundsdóttir en auk hennar og skólastjóra

voru 7 hópstjórar sem leiddu starfið. Starfið hófst á því að allir umsjónarkennarar héldu vikulega bekkjarfundum þar sem ýmis mál tengd samskiptum og einelti voru rædd. Þá hittist starfsfólk skólans ásamt starfsfólki sundlaugar- og íþróttahúss tvisvar til þrisvar í mánuði og fór yfir stöðu mála og ræddi starfið framundan.

Í nóvember 2003 var lögð fyrir alla nemendur í 4. - 10. bekk könnun um einelti. Hún leiddi í ljós að mælanlegt einelti í skólanum reyndist vera 7,1%. Einelti virtist helst eiga sér stað á skólalóð og í bekkjarstofum utan kennslutíma. Mest einelti mældist meðal drengja á miðstigi. Yrt einelti var algengasta form eineltis í skólanum. Niðurstöður könnunarinnar voru kynntar foreldrum á fjölmennum fundi í mars. Á vordögum var ákveðið að einbeita sér að því að minnka yrt einelti og bæta eftirlit á skólalóð. Bekkjarfundir voru notaðir til að fjalla um yrt einelti og á yngsta- og miðstigi voru foreldrar auk þess virkjaðir í að koma í veg fyrir ljótt og særandi orðbragð. Á elsta stigi náði þessi vinna ekki fótfestu.

Tekin var upp skráning í þar til gerða frímínútnabók þar sem starfsfólk skólans skráði alla árekstra sem urðu í frímínútum og einnig ef nemandi virtist ekki hafa leikfélaga. Ákveðið var að halda þessu starfi áfram á haustönn.

Haustið 2004 tók Áslaug Valgerður Þórhallsdóttir við starfi oddvita skólans, en Katrín og 6 af 7 hópstjórum héldu áfram að leiða starfið auk oddvita. Vegna verkfalls kennara á haustdögum varð minna úr starfi vetrarins en til stóð. Bekkjarfundirnir voru að sjálfsgöðu á sínum stað. Hópfundir starfsfólks voru að jafnaði einu sinni í mánuði. Könnun á einelti var lögð fyrir í febrúar 2005 og niðurstöður bentu til að einelti hefði minnkað um helming, úr 7,9% í 4,1%. Einelti á skólalóð hafði minnkað svo og í bekkjarstofum utan kennslutíma og þá virtist yrt einelti einnig hafa minnkað. Því má segja að ráðstafanir skólans hafi skilað árangri.

Eineltisáætlun þessi leit dagsins ljós á vordögum 2006.

Einelti er ekki ásættanlegt. Það er böll sem skerðir rétt þess sem fyrir verður til þess að njóta lífsins. Einelti í æsku getur verið afdrifaríkt og getur komið í veg fyrir að þeir sem fyrir verða nái að þroska með sér eðlilega sjálfsmynd, sjálfstraust og lífssýn.